

ABONAMENTUL:

Pe un an . 300 Lei
Pe jum. an . 160 Lei
Pe 3 luni . 85 Lei
Lunar . . . 30 Lei

TELEFON No. 750.

Tribuna Aradului

Ziar independent

REDACTIA ȘI
ADMINISTRAȚIA
Str. Românului 1/2

Inserțiunile se primesc
la administrație și a
Agențiile de publicitate.

Relațiile italo-române.

— Un interviu al dlui V. Brătianu acordat ziarului „Il Popolo d'Italia.” —

Ziarul „Il Popolo d'Italia” organul oficial al fascismului scrie cu prilejul vizitei ministrului nostru de finanțe în Italia următoarele:

Prietenia dintre Italia și România.

„Vizita ministrului de finanțe român, dlul Vintilă Brătianu, a reînprospătat și a strâns bunele raporturi ce există între cele două națiuni latine, punând totodată în evidență posibilitatea unei intense colaborări între Italia, bogată în produse industriale și România, care posedă resurse extraordinare de produse agricole și de materii prime de care avem noi atâtea nevoie. Dorința noastră este ca între economia italiană și cea română să se stabilească o intensă activitate de schimburi reciproce. Dl Brătianu, înainte de a părăsi Roma, a făcut următoarele interesante declarații:

„Din convorbirile mele cu dl Mussolini, și cu miniștrii Rossi și De Stefani, mi-a rămas cea mai excelentă impresie. Ei cunosc perfect complexitatea situației din România și au formulat promisiuni care mă fac să sper în realizarea unui program de colaborare între cele două țări.

Între noi latinii se poate face încă mult dară știți să ne înțelegem. Și cred că este și în interesul Italiei de a intra în această ordine comună de idei. Când interesele sunt comune popoarelor latine, ele pot să desfășure, contrar judecății greșite a multora asupra rasei noastre, un spirit extraordinar de inițiativă și activitate.

Aceasta se dovedește în mod luminos de spectacolul Italiei moderne. N'am fost de douăzeci de ani printre dvoastră; aflasem de progresele enorme săvârșite de țara dvoastră pe terenul industrial și în operele publice; dar când am vă-

zut cu ochii mei realitatea, mi-am dat seama că aceste progrese întreceau orice așteptare a mea. De aceea îmi propun, ca întorcându-mă în România de a promova trimiterea în Italia nu numai de studenți, ci și de ingineri cari să viziteze instalațiile dvoastră industriale, lucrările idraulice, agricole, transformarea în energie electrică a căderilor de apă, etc.”

Mica Antantă și împrumutul ungar.

LONDRA. — Ziarul „Observer” publică o declarație a dlui Beneș, care spune că el ar fi dispus să observe aceeași atitudine față de Ungaria, în chestia împrumutului, ca și față de Austria.

Ungaria ar trebui firește să ofere garanții. Dacă aliații ar găsi formula propoșă și ar comuna o Mică Antantă, împrumutul n'ar mai întâmpina nici un obstacol.

Reforma electorală în Camera italiană.

— Camera votează încredere guvernului —

ROMA. — Primul ministru Mussolini a ținut un important discurs la Camera deputaților, în chestia reformei electorale. Oratorul a declarat că propunerile socialștilor nu cadrează cu situațiunea prezentă. Nu se vor face noi alegeri decât numai dacă guvernul va avea convingerea că ele vor putea decurge în liniste.

Întreaga adunare aplaudă furtunos.

Cu privire la partea politică a proiectului, guvernul pastrează punctul său de vedere.

Cât despre partea tehnică, guvernul lasă Camerei toată libertatea de a se pronunța. Țara are nevoie de liniste și guvernul face tot ce îi este cu putință pentru a-i asigura această liniste.

Adresându-se Camerei, primul ministru spune: „de votul care îl veți da depinde soarta voastră”.

Succesul discursului lui Mussolini a exercitat o influență covârșitoare asupra proiectului de reformă electorală, provocând o desbinare în partidul popular. Guvernul a primit ordinea de zi, propoșă de deputatul Larussa, declarând că adunarea reînnoiește încrederea sa în guvern, aprobă principiile reformei electorale și trece la discuția proiectului pe articole. Primul ministru a declarat că consideră votul ca un vot de încredere cu caracter politic. În consecință, se procedează la vot prin apel nominal asupra arătatei ordine de zi. Rezultatul votului a fost favorabil guvernului, 303 deputați au votat pentru guvern, 140 contra, 7 deputați s'au abținut.

Dezbaterile Camerei s'au terminat la orele 11 seara.

La ieșirea din palatul parlamentului, Mussolini a fost întâmpinat de o mare mulțime de cetățeni, care i-a făcut o manifestație foarte entuziastă. Automobilul primului ministru a fost împiedecat de a înainta de către mulțimea care îl ovaciona.

Anglia nu tratează separat cu Germania.

Un energie protest al lui Sir Grey.

LONDRA. — În ședința din 15 Iulie, lordul Grey, a protestat energic împotriva ideii tratativilor separate între Anglia și Germania. Dsa a suspinut că restaurarea Europei nu se poate realiza fără colaborarea Angliei cu Franța. Separarea ambelor state ar fi o catastrofă pentru Europa.

Cheia.

Sunt treizeci și doi de ani, de când m'am întâlnit întâiu cu marele meu învățător Ion Creangă, Eram un tânăr bălănel, cu capul mare și privirea sfoasă. Și învățam la domnul Trandafir, într-o odae care mi se părea atunci grozav de mare — pe care mai târziu, cu ani în urmă, am regăsit-o mică, meschină și întunecoasă. Acolo în bănci lungi, crestate cu cutitasele stăteau îngrămădite toate odraslele gospodariilor din Vatra-Pascanilor, dela bucherii cei mai neînsemnați, până la flăcăușii din clasa a cincea.

Cartea pe care mă năcăjeam, urmărind cu degetul și cu priviri mirate buchi mari, întortochiate și cârliguate ca niște găngăni, — era abecedarul lui Creangă. Era o carte fără imagini, încălțită și misterioasă, pe care n'o mai puteam desbata. Învătasem pe de rost aproape toate cuvintele normale, și în fața mea era tot păcălă de nepătruns. Când, deodată, într-o zi, ca într-o scâparare de lumină, i-am găsit cheia...

Era început de primăvară, prin Martie, și pe ferestrele deschise năvălea lumină nouă, ca o fulgure de aur. Domnul Trandafir ne privea vesel cu ochii lui negri. Își scoase din buzunarașul dela jiletă „muzicuta”, suflă în ea o notă dulce și ne puse să cântăm Simptomele de-amorțire:

Simptomele de-amorțire
Ca un vis au dispărut:
România un pas mare
Cătră viață a făcut...

Cântam și cu printre „buhăieși de baltă”, cum ne poreclise domnul Trandafir și mă gândeam: „Oare ce o fi însemnând vorba aceea: simptomele?” Nedesusit — îmi făceam socoteală ca trebuie să fi făcând parte din înfricosatele taine ale scolii.

— Băeți zise deodată domnul Trandafir, după ce se isprăvi cântecul; astăzi trebuie să eșim și noi, ca găzele, la soare...

Într'un freamăt de bucurie, ne îmbulzim spre ușă și ieșiram în ceardacul larg, de unde se vedea satul revărsat pe vale, sesul cel mare al Siretului, supt aburi subțiri, și dealul Osoiului, dincolo de Siret, cu ruina bisericii logofătului Tăutu, în coasta Biăgeșilor.

Pe când copiii se rânduiau cuminti în cerdac eu rămăsei cu ochii holbați în cerul nalt și strălucit, unde vedeam pentru întâia oară în viața mea plutind un unghiu de paseri negre. În liniștea care se făcu, — le auzeam strigătul slab și straniu.

— Vin cocoarele, zise domnul Trandafir. Și eu repetai, în minte, fericit, cuvântul acela nou... Băeți, urmă apoi învățătorul, astăzi e ca o zi de sârbătoare ș'aveam să legăm și noi puținel cartea de gard. Am să vă citesc o poveste serșă amne pentru voi, și care se chiamă Capra cu trei iezi...

În mine pătrunse o înfiorare caldă, — ca totdeauna când se pregătea domnul Trandafir să ne citească ceva.

Și ascultaj cu ochii pe jumătate închisi povestea cu leduti, cu cumătrul lup și cu biata capră văduvă. În depărtare, spre Siret, vibra lumina. Lângă mine, la piciorul unui stâlp de cerdac, se miscau domol Vacile-Domnului, roșii, punctate cu negru.

— Povestea asta, vorbi într'un târziu domnul Trandafir, e scrisă de Ion Creangă, cel care a făcut și cartea pe care se trudesc bucherii noștri. (Eu mă uitai cu coada ochiului la abecedarul meu). A scris și alte multe lucruri. Eu îl cunosc pe Ion Creangă, urmă el cu oarecare mândrie. L-am văzut, vara trecută, la o adunare de învățători. Să știți voi că el are un dar dela Dumnezeu de povesteste așa de frumos: par'că ne-ar spune mama povești, în seri de iarnă, la gura sobei... În adunarea aceea, de care vă vorbesc, ne-a spus și nouă o poveste... Erau acolo o mulțime de oameni, și mai învățați și mai prosti, care de care mai vorbăreți. Și socoteau că lumea și țara sunt în degetul lor cel mic și se întreceau în discursuri care de care mai înflorite. Atuncea s'a ridicat și cel care a scris Capra cu trei iezi ș'a zis așa: — Oameni buni, dati-mi voie să vă spun și eu o poveste... „Cu totii au început a râde, ș'au tăcut, iar Creangă s'a suit la catedră ș'a vorbit astfel:

— Apoi, domnilor, era odată un ciubotar. Și ciubotarul acela a plânit că într-o zi să facă o păreche de ciubote cum n'au mai fost pe lume. S'a pregătit piele bună, și talpă, ș'o oacă de scârt... A croit pielea cu custura și s'a asezat pe scăuna-

Prețul unui exemplar 1 Leu 50 bani.

Români cari împiedecă răspândirea cărții românești.

— O lămurire. —

Intr'unul din numeroasele trecute ale acestui ziar se ilustra printr'un comunicat al societății culturale Crișana, faptul că prim-pretorul plasei Brad se opusese intenției acestei societăți de a înființa o bibliotecă populară în comuna Buceurești (Zaramd). Soc. Crișana a denunțat la timp gestul rușinos, atât opiniei publice cât și forurilor superioare, care zice-se, au anchetat cazul ajungând în urma cercetărilor la concluzia, că a fost la mijloc o medumerie și aceasta cauzată de faptul, că subsemnatul ca delegat al societății Crișana cu înființarea acestei biblioteci, n'as fi lămurit în deajuns pe domnul prim-pretor respectiv, asupra scopului ce-l urmăream cu cererea mea.

De sigur mă așteptam la o asemenea eventualitate. — mai ales pentru că știam de mult, că dl prim-pretor se lămurăște foarte anevoios, — și mi-am dat toată silința ca în cererea ce trebuia să o înmănez Oficiului pe care îl conduce, să fiu cât se poate de clar și să spun tot ce trebuia să știu un om al ordnei.

Eram pe vremea aceea în vigoare diferite dispoziții severe contra studentimei și mă temeam, ca dl prim-pretor să nu aplice și față de societatea Crișana aceleași măsuri. M'am adresat deci oficiului dsale ca delegat al unei societăți de propagandă pur culturală și nu ca student.

Am arătat cât se poate de lămurit programul adunării ce-i solicitam care de altmădura era foarte redus. Subiectul conferinței ce aveam de gând să țin „Rostul cărților în dezvoltarea culturii”, era singurul punct al programului.

Nu am la îndemână copia de pe cererea ce i-o înmănasem, ca să arăt că am fost cât se poate de clar. Cu altă ocazie o voi arăta-o și pe aceea, ca să se convingă oricine de partea cui stă dreptatea. Dar să mă reîntorc la ancheta ordonată de ministru și făcută de prefectură.

Se relatează, că la registrul de intrare al plasei, nu s'a aflat înregistrată niciări cererea mea. Curios!

Iată un oficiu de stat, unde nu se înregistrează regulat toate actele ce-i incurg. Dar să zicem, că cererea mea nu s'a înregistrat și păstrat, pentru că nu prezenta un interes deosebit.

Că ancheta nu a aflat înregistrată cererea mea e foarte posibil, dar, că Oficiul plasei a primit cererea, nu mai încapă nici o îndoială. Iată de ce:

În ziua de 29 Martie dl prim-pretor a ordonat jandarmeriei din comuna Crișeior, să-mi facă percheziția cărților din biblioteca ce o aveam din partea societății Crișana pentru comuna Buceurești. Șeful postului de jandarmi, dimpreună cu primarul, au cercetat cărțile, și mi-au comunicat „ordinul” dlui prim-pretor, ca în ziua următoare să mă prezint dimpreună cu biblioteca înaintea domniei sale. *Nu m'am dus pentru că nu aveam citație în scris* De unde știa dsa, că eu am o bibliotecă asupra mea și cine i-a făcut denunțul în scris, ca să poată ordona percheziția?

Că cererea mea a stat mai mult timp pe mesele de scris ale biroului dsale se mai dovedește și cu faptul următor: la câteva zile după reîntoarcerea mea la Cluj, domnul pretor Bocăescu a spus unui membru al societății Crișana, ca să meangă să ridice îneviuințarea oficiului de plasă pentru întrunirea cerută de mine. Or, asemenea îneviuințări se dau numai în urma unei cereri în scris, deci pe vremea aceea și domnul pretor avea cunoștința de cererea mea. Mă miră, că după un interval de trei luni se uită atât de ușor acte, care au provocat în jurul lor oarecare discuție.

De sigur dacă el era înregistrat la timpul său nu se uită atât de ușor. *Sau poate domnul prim-pretor își închipue că actele în regulă înaintate de cetățeni oficiului dsale, pot fi neglijate și nimicite fără ca să răspundă de ele? Sau a făcut-o aceasta, ca să înșele bunacredința a comisiunii însărcinată cu ancheta?*

• Am ținut să arăt aceste lucruri, — care de altfel sunt raportate și dl. prefect și ministru, — opiniei publice, ca să vadă, că există și în administrația noastră oameni, pe care trebuie (când e vorba să faci un pas spre luminarea poporului dela sate) să-i lămurăști cu aceeași greutate cu care se lămurău solgăbirăii din epoca noastră de lacrimi.

Dl ministru de interne, pe care Bradul are cinstea să-l ajbă ca ales al său în parlament, nu mă îndoiesc, va face ca să înceteze nedreptăți menite să lovească în cele mai de seamă interese ale alegătorilor săi.

Cluj, 16 Iulie 1923.

Stefan Pașca, stud. în litere.

Uniunea presei latine.

Din Paris se anunță:

Acum câteva zile a avut loc aci, sub prezidenția dlui Henri de Jouvenel, senator și redactor-șef al lui „Matin”, o sedință a membrilor „Uniunii Presei Latine”. După cum ne amintim, „Uniunea” aceasta a fost înființată la congresul presei latine care a avut loc acum câteva luni la Lyon. Dintr'însa fac parte și corespondenții presei române la Paris.

La sedința arătată s'a discutat programul revistei lunare a „Uniunii”, a cărei soartă fusese decisă la o întrunire anterioară. Revista va apărea cu începere dela 1 Octomvrie c., și va purta numele de „Viata Latină”. Ea va revizui activitatea tuturor ziarelor mari latine din Europa și America. Editarea ei a fost încredințată editorului de artă, d. de Brunoff. Revista, proiectată, ca o publicațiune artistică de lux, — va avea un pronunțat caracter de propagandă panlatină.

Adunarea a acceptat apoi invitația presei portugheze de a ține congresul din Decemvrie al presei latine la Lisabona și a studiat principiul tinerii viitorului congres (din August 1924) la Buenos-Ayres. Președintele Argentinei a și promis concursul lui.

Dar, doritoare de a afirma în Europa măreața vitalitate a republicelor latine din America, adunarea a însărcinat pe d. de Waleffe, secretarul-genera al „Uniunii”, de a studia împreună cu reprezentanții presei americane și cu ambasadorii americani din Paris, programul organizării, pentru la primăvară 1924, a unei grandioase Chenzine a Americii Latine. În cursul acestor 15 zile, fiecare stat al Americii latine va avea ziua lui de apoteoză artistică, literară și intelectuală prin cinematograful, teatrul, expoziții de artă, conferințe, etc. Chenzina aceasta de apoteoză va fi repetată apoi în toate capitalele latine din Europa, deci și în București.

Biroul permanent al „Uniunii” a expus apoi demersurile ce a făcut, pentru a obține schimbul de studenți dintre diferitele țări latine. Schimbul acesta este subordonat echivalențelor de bacalaureat de către Universități. Biroul considerând că măsura aceasta este la baza fraternității latine, a hotărât să adreseze o scrisoare deschisă ministrilor de instrucție publică a țărilor interesate pentru a obține numirea unei comisii tehnice care să studieze fără întârziere aceste echivalente. Dnii de Jouvenel și Waleffe au fost însărcinați să redacteze scrisoarea deschisă care va fi iscălită de toate zărele latine.

Ocupat.

Mulți călători streini ni-s'au plâns și ni-se plâng moren de obiceiul întins pe la cafenelele și restaurantele din Arad, de a pune, pe aproape toate mesele, biletul: Foglalt — Ocupat.

Mai zilele trecute, un vizitator venit din vechiul regat, într'unul din restaurantele de clasa I. din localitate. Nenorocul său a fost că biletul pus pe masă era întors cu fața unde era scris Foglalt. Neînțelegând ce vrea să zică și fiind obosit de drum, era foarte satisfăcut că a găsit, în fine, un loc răcoros să se odihnească și să ia masa de seara. Ghinjonul îl urmărea însă. Patronul localului a venit și i-a spus întâi pe unghurește, că masa e ocupată, călătorul neînțelegând, nu s'a mișcat, ci cu cea mai mare tihnă a cerut o bere înainte de cină, care nu-i fu mirarea însă, că patronul îi spune pe românește că masa e ocupată. Atunci călătorul se uită împrejur și vede peste tot aceleași bilete pe care se alternau Foglalt cu Ocupat. Neobișnuit ca într'un local public locurile și mesele să fie ocupate cu bilete puse înainte. Călătorul nostru s'a revoltat de acest fapt ce i-se mai întâmplase mai de vreme într'o cafea și pe care atunci îl tolerase, și era cât pe-aci, să se întâmple un scandal.

Pentru a evita pe viitor, eventuale scandaluri ce ar putea avea loc din cauza acestui obicei, de esență pur arădană, rugăm autoritățile în drept, să pună în vedere patronilor dela diferite restaurante și cafenele ca să desființeze sau măcar să reducă numărul meselor ocupate. Într'un local public primul venit are dreptul să se așeze unde-i cuvine pentru că este dreptul primului sosit și nu e drept ca o masă așezată la un loc răcoros, să stea goală până cei ce au angajat-o vor avea poftă sau nu să vină.

V. T.

sul lui cu trei picioare. Și se gândea cum are să se mișneze lumea de mestesugul lui. Pregăteste ată cernită și începe să coase. Da' el uitase să facă nod la ată. Impunge și trage, și lucrează o bucată de vreme, și pe urmă se miră că nu isprăvește nimica. Așa faceti și dumneavoastră, domnilor, ca ciubotarul acela...

Flăcăușii cei mari din clasa a cincea începură a rade zgomotos. Eu, pe furis, deschisei carticica mea cu gângăni cărțigate și o privi cu neîncredere. Erau acolo, cătră sfârșit și foi tainice cu tipăritură mărunță. Erau fără îndoială povești, ca aceia pe care ne-o citise domnu, Trandafir..

Mă întorsei cătră lecțiile mele chinuite, la paginile înegrite și scrijelate cu unghia. Nu știu ce lumină a trecut din soarele primăverii în ochii mei. Nu știu ce înțelegere bruscă, izvorită din adâncimile mărunței mele ființi, a legat deodată, ca un fulger, sunetele, sormele și cuvintele. Cu o clipă mai înainte eram ca în fata unor hieroglife. Acum, cu bățai de inimă, întolegeam că am găsit cheia care deschide țâna citirii.

Acest leas al luminii s'al înțelegerii celei mari a rămas legat în amintirea mea cu Capra cu trei lezi și cu povestea ciubotarului. Mergând fericit spre casă, mă opream din loc în loc și priveam părăjele primăverii care curgeau cântând și scânteind pe marginea drumului. Pe urmă deschideam abecedarul și-mi verificam descoperirea...

N'am îndrăznit multă vreme să spun nimăru nimic n'ci despre epoca de întuneric, pe care o socoteam ca o infirmitate a inteligenței mele, nici despre cheia de aur pe care o găsisem într'o zi cu soare. Cum am ajuns acasă, m'am gheboșat asupra cărțușii mele s'am izbutit îndată să scot din ceată Ursul păcălit de vulpe și Acu și barosul, povestirile pentru copii ale lui Creangă, dela sfârșitul vechiului și uitatului său abecedar.

De-atunci dragostea cătră marele meu învățător a rămas nestirbită.

MIHAIL SADOVEANU.

Cugetări.

Pe oamenii îi plictisește faptul că Adevărul e așa de simplu.

GOETHE.

Originalitatea trebuie s'o ai, nu să te străduiești s'o afli.

IAKOB BURCKHARDT.

Adevărul poate aștepta: pentru că are o lungă viață înaintea sa.

SCHOPENHAUER.

Părăsește totul, astfel vei afla totul.

THOMAS KEMPEN.

Principele Carol — în Capitală.

BUCUREȘTI. — Măne va sosi în capitală principele Carol pentru a presida ședințele consiliului superior al armatei.

Farmaciiști bucureșteni — amendanți.

BUCUREȘTI. — Poliția a amendat pe mai mulți farmaciști din capitală, cari au vândut mari cantități de cocaină și morfină, fără rețetă medicală.

Ocupația franceză se întinde.

Francezii au ocupat Barmen-Elberfeld.

BERLIN. — Localitatea Barmen a fost ocupată de către numeroase trupe franceze. Ele au pus imediat stăpânire pe autorități.

Comunicația telefonică n'a fost deocamdată întreruptă. Și în Elberfeld s'a semnalat prezența unei mici patrulare care s'a îndreptat spre primărie și s'a retras apoi în regiunea ocupată.

După cum se relatează însă, ocuparea Elberfeldului este iminentă. Un contingent de trupe mai numeroase s'a îndreptat astăzi, dela Kronenberg spre Elberfeld.

Reglementarea comerțului pe teritoriile germane ocupate.

Camera de comerț și industrie ne comunică: Ministerul industriei și comerțului a trimis camerelor de comerț și industrie din Arad ultimele dispozițiuni luate de autoritățile franceze de ocupație în Germania cu privire la obținerea autorizațiilor de export pentru mărfurile comandate la întreprinderile din regiunea Ruhr și provinciile Renane. Informațiunile se dau în biroul Camerei de comerț și industrie în orele oficiale (dela 9—13).

„Stupăritul.”

Sub titlul de mai sus apare la Alba-Iulia o interesantă revistă lunară de apicultură, editată de dl Ion Lupan, apicultor, având colaborarea mai multor profesori de apicultură și stupari practici.

În nr. 6—7 pe care-l primim la Redacție, pe lângă scurte informații despre apicultură, aduce interesante articole de d. Vasile Corodan, p. A. Popa, T. R. Tomescu, I. Lupan etc...

Abonamentul pe-un an: Lei 36. Un exemplar: Lei 4.

O recomandăm cu toată căldura cetitorilor noștri!

Birjarii speculatori.

De multe ori ne-am plâns de specula ce-o fac birjarii mai ales cu cursele dela gară în oraș și invers. Au ajuns așa de iscușiți că unose mușterul imediat din ce oraș este și la plată mușterul îndărăt a cere unui bucureștean taxa ca în București numai vienez... cam de două-trei ori cât se cuvine și așa mai departe. De altfel cum s'ar explica altfel că un birjar cheltuiește numai cu beutura zilnic minimum 30—40 lei afară de hrana calului, familiei, dările către stat, comună, reparațiunile trăsorei etc. Pentru bunul renume al poliției din Arad, rugăm pe această cale să ia măsuri ca să le pună în vedere că nu au voie să ceară sub tarifele stabilite și să nu-și lungească tariful de noapte dela 8 seara la 8 dimineața. Rep.

Un apel al Germaniei către poporul American.

BERLIN. — Cu prilejul sosirii vaporului german „Albert Ballin” la Newyork, cancelarul Cuno, a adresat poporului american un apel, prin care invită America să colaboreze la refacerea economică a Germaniei.

INFORMAȚIUNI.

— Cititorii noștri sunt, insistent, rugați să se grăbească cu achitarea restanțelor de abonament. La caz contrar, ne vedem siliți să le sistăm trimiteria ziarului, înființat și susținut cu atâtea jertfe.

Publicul nostru trebuie să înțeleagă rostul unui ziar românesc în orașul acesta de frontieră și să ne dea tot sprijinul, frățește și la timp.

ADMINISTRAȚIA.

— Studentii universitari arestați la Siria sub invinuirea de-a fi așisat manifeste fasciste în acea comună, au fost puși pe picior liber.

Cazul se anchetează.

— Duminecă în 22 c., după amiază, în parcul Eminescu, va fi o aglomerație infernală. Tombola abracadabrantă organizată cu ocazia serbărilor populare de sub patronajul dnei și dnului Ovidiu Gritta, va întrece orice închipuire.

— Cea mai mare stație de telegrafie fără fir se construiește acum la Dearborn (America).

Ford, marele industriaș, se va servi de ea în campania pentru alegerea președintelui republicii Statelor-Unite, la care candidează.

— Datoria Jugoslaviei față de Anglia se ridică, după cum arată ziarul „Novi List” dela Belgrad la suma de 11 milioane lire sterline sau în actuala valută sârbească la 4 miliarde de dinari. Această datorie a fost contractată în timpul când armata sârbească se afla pe frontul dela Salonic.

— D. inginer Emil Dima, — subdirector regional CFR, în Regionala locală — a plecat în concediu pe timp de o lună. În timpul absenței, dsa va fi înlocuit de către d. Gh. Ispravnic, director de serviciu.

— Cadavrul studentului universitar Ion Ponta Mărgăritaru înecat zilele trecute în Mures, a fost pescuit în dreptul comunei Semlac și înmormântat în comuna Peșca.

— Prin intermediul comisiei internaționale de restituire a materialului rulant cu sediul în Budapesta, au fost restituite până acum României 81 vagoane cisterne din Austria și 943 vagoane cisterne din Germania.

Toate aceste cisterne fuseseră trecute peste frontieră în timpul războiului de către autoritățile ocupante.

Printre cisternele găsite cele mai multe aparțin societăților Astra Română, Petrol Block, Steaua Română, etc.

Un delegat al societăților noastre de petrol a plecat la Budapesta pentru a lua în primire un număr de 180 vagoane cisterne cari au mai fost descoperite în ultimul timp de comisiunea internațională de restituire a materialului rulant.

— În interiorul țării s'a perdut o scrisoare recomandată, conținând un cek de 2220 franci francezi, emis de „Banca Românească” sucursală Arad, în ordinul firmei J. Weiss și Sohn, Viena-Klosterneuburg, asupra „Comptoir National D'Escompt de Paris. — Paris Seria I. Numărul D'636371—169.

Declară nul acel cek în mâinile ori cu sé va găsi. — Dumitru N. Anastasiu, depozit de mașini Agricole și Industriale, Arad, Bulev. Regele Ferdinand I. nr. 25.

— Al 6-lea congres chirurgical se va ține săptămâna aceasta în Londra, Franța va fi reprezentată prin 32 chirurși din cei mai de seamă, inclusiv dr. Hartmann, Statele-Unite ale Americii va trimite 22 de delegați. Printre reprezentanții Canadei va fi și drul Banting. Afară de Germania și Austria, aproape toate țările din lume vor fi reprezentate, inclusiv Rusia Olanda, Egiptul, Finlanda, Cuba și Cehoslovacia.

— Ziarul japonez „Illi Schimpo” garantează o vârstă „de 100 de ani și mai bine” tuturor celor cari vor urma următoarele zece reguli: 1. Petrece cât mai multă vreme în aer liber; 2. Mănâncă numai odată pe zi, carne; 3. Ia în fiecare zi, o baie fierbinte; 4. Poartă albituri groase de lână; 5. Să dormi cel puțin 6 ceasuri și niciodată mai mult de 7 și jum., cu fereaștra deschisă și într'o încăpere întunecoasă; 6. Destină o zi pe săptămână muzelor; 7. Evită tot ce-ți produce supărare și muncă miștală excesivă; 8. Văduvi și văduvele să se căsătorească din nou; 9. Muncește potrivit; 10. Nu vorbi prea mult.

• Cadetaj Băile arzeziene „SIMAY”!

Nepuțința guvernului maghiar față de organizațiile secrete.

Deputatul socialist Saly, a vorbit în adunarea națională din Budapesta despre organizațiile secrete din Ungaria, demonstrând că guvernul este nepuțințos față de ele.

Guvernul emite ordonanțe împotriva organizațiilor secrete, dar ordonanțele nu se execută, dat fiind că la fiecare minister se află câte un împuternicit politic al acelor organizații, care zădărnicește aplicarea măsurilor guvernului.

Saly a declarat, că ordinea legală nu se va restabili în Ungaria, câtă vreme nu vor fi înlăturați anumii indivizi cari își permit orice, fiind siguri, că nu vor fi trași la răspundere pentru crimele lor.

Concertul d-soarei Dora Lepa la Chișineu.

Cunoscuta cântăreață dra Dora Lepa va da Sâmbătă (21 Iulie) un concert în comuna Chișineu (jud. Arad). Din selectul program al acestui concert vor face parte diferite arii din opere și frumoase cântece românești.

Publicul din Chișineu va ști să-i facă trei Dora Lepa o primire demnă!

Bella Kun la Arad?

Fostul șef al organizației bolșevice din Ungaria — fiind prins de către autoritățile noastre pe teritoriul român — va fi înaintat, sub o puternică escortă la Arad, pentru a i-se lua un interogatoriu la fața locului, fiind acuzat că în timpul regimului bolșevic a distrus niște acte diplomatice de foarte mare valoare. Bela Kun va fi adus în localitate Duminecă, 22 Iulie, cu acceleratul de București, care sosește la Arad la orele 13. 17 m.

Toate organele polițienești fiind ocupate în aceea zi cu serbările din parcul Eminescu, Bela Kun va fi escortat direct în numitul parc, unde va fi expus publicului curios, numai pentru 10 lei intrarea. Nu ne îndojm că întreg Aradul se va îmbalzi să-l vadă.

Bursa.

ZÜRICH, deschiderea: — Berlin 2350, New-York 572, Londra 2628, Paris 3345, Milano 245250, Praga 171250, Budapesta 650, Belgrad 605, București 295, Varșovia 45, Viena 8075.

BUCUREȘTI, închiderea. — Plăți: — Paris 1130, Berlin 875, Londra 898, Newyork 197, Milano 843, Zürich 3425, Viena 2850, Praga 595, Budapesta 220.

VALUTE: — Napoleon 730, marca 12, leva 170, lira turcească 125, pfontul englez 900, francul francez 1190, francul elvetian 35, lira 870, dragma 500, dinarul 220, dolarul 203, marca polonă 20, cor. austriacă 28, cor. maghiară 150, socolul 580

Redactor responsabil: IOAN DIMITRIU.
Cenzurat: NICHIN.

Serviciul de poduri și șosele Arad.

Publicațiune de licitație.

Se scoate la licitație repararea contului dublu de pe șoseaua județeană Micălaca—Halmagiu km. 16—17, din jud. Arad.

Valoarea depe deviz este de Lei 190.000.

Licitațiunea se va ține la Direcțiunea Generală de Poduri și Șosele și la Serviciul de Poduri și Șosele al județului Arad, în ziua de 23 Iulie 1923, la ora 11 a. m.

D-nii concurenți pot lua informațiuni pentru condiții dela direcțiunea Generală de Poduri și Șosele și dela Serviciul de Poduri și Șosele al jud. Arad, în orele serviciu.

Arad, la 18 Iulie 1923.

Serv. de pod. și șos. Arad.

Executorul judecătoresc regesc Arad.

No. G. 7599—1923.

Publicațiune de licitație.

Pe baza deciziei al Judecătorei de ocol Arad No. de mai sus, mobile cuprinse în favorul lui Herman Sitzer pentru suma de Lei 720.— capital și accesorii. Interese 5% dela 1 Martie 1921.

Spese stabilite până în prezent în suma de Lei 294 se vor vinde la licitație publică în Arad în Str. Angyal No. 30 în ziua de 12 Iulie 1923, la orele 4 d. m.

Aceasta licitație se va ține și în favorul lui Adalbert Tóth.

Arad, la 29 Iunie 1923.

Gh. Clupuliga,
exec. jud. regesc

„ARĂDANA”

soc. comercială și industrială pe acțiuni
Arad, Bul. Reg. Ferdinand I. No. 24

în case proprii.

No. Telefon 304.

No. Telefon 304.

Capital soc. deplin vărsat L 7 500.000

Se ocupă cu tot felul de afaceri comerciale și bancare. — Are în permanență în depozitele proprii coloniale, textile, spirt și spirtuoase

Primește depunerii spre fructificare. :: Acordă împrumuturi pe mărfuri în gaj.

Cești și răspândiți ziarul „TRIBUNA ARADULUI”

„BANCA CENTRALĂ”

:: pentru Industrie și Comerț S. A. CLUJ ::

Bancă autorizată de a face operații de devize.

Capitalul de acții || Fonduri de rezervă
L 50,000.000 depl. vărs. || Lei 16,000.000

CEA MAI MARE BANCĂ ARDELEANĂ!

Sucursala: ARAD

BUL. REG. FERDINAND Nr. 29

(IN CASELE PROPRII)

Are o magazie proprie cu capacitate 500—700 vagoane.

Telefon No. 860 și 330.

Telefon No. 860 și 330.

Se ocupă cu tot felul de operații de bancă, finanțează întreprinderi comerciale și industriale, desface în mare tot felul de mărfuri; face afaceri de import-export în mare, dă avansuri pe mărfuri, pe cari le înmagazinează în depozitele proprii. Cumpără și vinde valute și face operații de devize.

Primește depozite spre fructificare, pentru cari pe lângă, că oferă o garanție absolută, plătește cel mai urcat procent, ca interese (netto 5—6½%) plătind în plus din al său și impozitul către stat.

Banca Centrală din Cluj a înființat cea mai mare și modernă Fabrică de Sârmă și cuie și de sticlă întreagă România-Mare și multe alte întreprinderi industriale și comerciale.

Are Sucursale: în Arad, Alba Iulia, Bistrița, Hațeg, Oradea-mare, Sibiu și Turda și va mai înființa în Timișoara și Brașov și în toate centrele comerciale de dincoace de Carpați.

Vărăria din Vața de jos

livrează var pentru revânzare și clădit, numai în cantități mari. Varul e alb, ars cu lemne. Proprietar:

WILHELM B. KLEIN

exploator de pădure, Arad. :: Telefon 3-22.

Industria Textilă Arădana

Societate Anonima S. A.

Filatură de bumbac
Tesetorie de bumbac
Albitură :: Vopsătorie

ADRESA TELEGRAFICA: TEXTILARAD.
Telefon 758. Telefon 758.

Arhitect Alexandru Graf

antreprenor întreprinde totfelul de construcții noi și repări de căși și dependințe, apeducte, canalizări etc.
:: cu prețuri modeste ::

Arad, Str. Ioan Calvin 12.

S. A. Forestiera din Lomaș

Arad, Bul. Regele Ferdinand No. (22) 4.

Cea mai mare întreprindere forestieră din România, atât lemne esente tari, cât și esențe moi. Ferestrele cu aburi în Galați-Ferestrău, Satu-mare-Ferestrău și Homorod-Cohalm.

Exploatări de păduri în toate regiunile Transilvaniei.

Frații Neuman

moară cu aburi, fabrică de spirt și de drojii

Societate Anon. Ind. Arad.

Fabrica de Impletituri și Tricotage din Arad S. A.

CAPITAL SOCIAL: 15,000.000 Lei.

Lucrează în cele mai moderne culori toate articolele de tricotaș, ca: Articole de sport din lână și mătăsă, Articole de fantazie, Cravate, Ciorapi, Broboade și vătelnă de primă calitate.

O RUGARE! Rugăm pe onor. Cettitori că în toate ocaziile cumpărări se refere la anunțurile publicate și citite în „TRIBUNA ARADULUI.”